

Rapport

Datum: 11 december 2007
Rapportnummer: 2007/305

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Gelderland-Midden noch de officier van justitie te Arnhem gevolg heeft gegeven aan zijn schriftelijke aangifte van 20 januari 2006 van het doen van valse en/of lasterlijke aangifte.

Verder klaagt verzoeker over de wijze waarop de officier van justitie te Arnhem zijn klachtbrief van 13 november 2006 over het voorgaande heeft behandeld.

Verzoeker klaagt er met name over dat de officier van justitie zijn brief van 13 november 2006 niet als klacht heeft behandeld en deze klacht niet binnen een termijn van zes weken heeft afgedaan.

Beoordeling

Algemeen

1. Bij brief van 20 januari 2006 diende de gemachtigde van verzoeker namens hem bij de officier van justitie S. te Arnhem een schriftelijke aangifte in van valse aangifte en/of lasterlijke aangifte tegen gezinslid X, dat aangifte tegen hem had gedaan van een zedendelict. Verzoeker was naar aanleiding van de tegen hem gedane aangifte op 23 december 2005 veroordeeld. Tegen deze veroordeling is hij in hoger beroep gegaan bij het gerechtshof. Dit hoger beroep loopt nog.

In de aangifte is onder meer het volgende opgenomen:

"uw ref/inzake: strafaangifte van P. (verzoeker; N.o.) tegen X ex Sv 163.

(...)

Geachte S.

Ik verwijs naar de strafzaak met parketnummer (...) tegen mijn cliënt P. (...), waarin u zaaksofficier was en ik u laatstelijk dd. 12-12-05 aanschreef.

Als eerder voorgenomen, althans overwogen wenst mijn cliënt voor wie ik als u bekend als (gekozen) raadsman opteer in gemelde strafzaak (inmiddels in appel) thans strafaangifte te doen tegen X (...), bekend als aangeefster/(pretens) slachtoffer in voormelde strafzaak, van wie het actueel woonadres mij niet maar u wel bekend is.

Aangifte wordt bij deze gedaan van overtreding door X van Sr 188 en 268 valse resp. lasterlijke aangifte tegen mijn cliënt die zich daardoor ernstig bezwaard voelt. Deze aangifte is op te vatten als klacht met verzoek tot vervolging.

De aangifte wordt door mij gedaan als daartoe bepaaldelijk gemachtigd door mijn cliënt. Desverlangd wordt ten bewijze een akte van machtiging overgelegd.

Met deze aangifte wend ik mij tot u, en wel om de evidente reden van connexiteit/litispending met de lopende strafzaak tegen mijn cliënt, thans in appel. Aannemelijk, in elk geval zonedig leidt u dit schrijven wel door aan de behandelend A-G van het Ressortsparket. En wel rechtstreeks tot u als degeen onder wiens leiding (en beheer) de opspoorders, onder wie uit voormelde strafzaak bekende p-v-relatant B., behulpzaam zijn bij de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Onder meer met oog op Sv 163-5 en 148-2 zend ik copie dezes (ook om reden van connexiteit) aan opsporingsambtenaar B., werkzaam in de politieregio Gelderland-Midden te Arnhem, bij de Recherche Ondersteuningsgroep Noord, kantoor Barneveld (...).

Voor zoveel u zou regarder en thans relevant, laat ik niet onvermeld dat deze aangifte temeer grond vindt in het (beroerd gemotiveerd en als hoogst aanvechtbaar inmiddels beroepen) veroordelend vonnis dd. 23-12-05.

Dit vonnis roept in herinnering de 'noodkreet' van A-G J. in zijn conclusie in een vrij recente HR-strafzaak (gevreese tsunami van (cassatie)klachten bij HR en EHRM o.m. terzake fair trial) en de annotaties van K. bij HR/NJ 2004, 452 en Sc. Bij EHRM/NJ 2005,551.

Dergelijk zwak gemotiveerd (o.m. terzake ex Sv 359-2 en 3 responsieplichtig bewijsverweer) vonnis (afwijzing van Sv 328-verzoeken o.m. betreffend ter zitting te horen en ondervragen van belastende en 'decisive' getuigen) miskent, negeert zelfs een EVRM-grondrecht van de verdediging (onmiddellijkheidsbeginsel). En werkt zo (voorzienbaar) contraproductief en is met name ook proceseconomisch manifest contraindicatief) Een verwijzing ex Sv 316 naar de R-C bv. was kennelijk al teveel.

De overweging terzake de gebezigde term 'rauwelijkse dagvaarding' (civielrechtelijk begrippenkader) waag ik te betitelen als quasi-substantiële pedanterie, en getuigend van 'désaveu' van Re., hoogleraar straf(proces)recht (handboek De Nederlandse Strafvordering (2002), p. 282). Een prestatie-contract (met incentives) van MvJ/Raad voor de rechtspraak met de zittende magistratuur (tucht van de begroting) bestaat toch niet echt?!

Deze aangifte dient mede tot een 'echt' en behoorlijk 'sachgerecht' breed en diep onderzoek, onder meer door (gezaghebbende) deskundigen (bv. de Leidse hoogleraren Bu., psychiater en lid van de Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken, en Ko. Rechtspsychoog) naar de geestvermogens van X. Ook door doen horen van 'echte' getuigen (onder ede/belofte) en ondervragen van dezen door de verdediging.

Mijn cliënt, stellig ontkennende verdachte, voelt zich slachtoffer van wraak of wrok door een gezinslid. Hij mag aanspraak maken op due diligence, een behoorlijke - materiële -

waarheidsvinding. De recente V.-strafzaak (pretense ontucht met minderjarigen) leidend tot zelfdoding van de onder ongeoorloofde druk van de verhorende opspoorders bekend hebbende (later ingetrokken) verdachte, moet aan het denken zetten (aanbevelingen van de NO). De Kl.-zaak heeft de magistratuur (en de politie) ook ongunstig te kijken gezet. Zorgvuldigheid, kritische distantie (vgl. Aanwijzing tweede beoordeling opsporingsonderzoek) en onbevangenheid zijn met strict compliance in acht te nemen kernvereisten.

Ik verneem wel. Hoogachtend"

2. Officier van justitie S. verzocht de gemachtigde van verzoeker hierop bij brief van 27 januari 2006 om zich te richten tot de politie, voor het doen van aangifte.
3. Bij brief van 3 februari 2006 liet de gemachtigde officier van justitie S. weten dat hij zijn schrijven opvatte als een ontvangstbevestiging van de strafaangifte. Verder deelde hij de officier onder meer mee dat hij de verwijzing naar de politie overbodig vond, omdat hij al had aangegeven dat hij de aangifte ook aan de politie had gestuurd. Voorts verzocht hij de officier van justitie hem op de hoogte te houden van de voortgang van een en ander.
4. Bij brief van 6 februari 2006 wees de gemachtigde van verzoeker het regionale politiekorps Gelderland-Midden op de schriftelijke aangifte van verzoeker van 20 januari 2006. Hij deelde hierbij mee dat hij naar aanleiding van het antwoord van de officier van justitie van 27 januari 2006 de aangifte wilde bevestigen. Hij wees de politie erop hem op de hoogte te houden.
5. Bij brief van 6 maart 2006 aan de politie refereerde de gemachtigde aan zijn bericht van 6 februari 2006. Hij deelde daarbij mee dat hij niets van de politie had vernomen en concludeerde dat kennelijk aan de aangifte geen gevolg was gegeven.

Verder liet de gemachtigde weten dat indien hij binnen een week niet (positief) had vernomen, hij alle nodige en nuttige stappen zou ondernemen in de richting van onder meer de officier van justitie en de korpsbeheerder.

Een afschrift van deze brief werd gestuurd aan officier van justitie S.

6. Inspecteur M. van het regionale politiekorps Gelderland-Midden liet de gemachtigde bij brief van 9 maart 2006 weten dat na overleg met de officier van justitie te Arnhem was besloten om verzoeker te horen als aangever/getuige. In verband met de beperkte beschikbaarheid van gecertificeerde zedenbehandelaars had hij het opnemen van de aangifte van verzoeker gepland in de week van 3 april 2006. M. verzocht de gemachtigde te laten weten waar verzoeker op dat moment verbleef.

Verder deelde M. mee dat na het opnemen van de verklaring van verzoeker opnieuw overleg zou worden gevoerd met de officier van justitie. Van de voortgang zou hij

gemachtigde binnen veertien dagen na het opnemen van de verklaring berichten.

7. Officier van justitie S. liet de gemachtigde bij brief van 17 maart 2006 weten dat zijn brief van 6 maart 2006 in goede orde was ontvangen, en was doorgestuurd aan de politie met het verzoek om de brief in behandeling te nemen.

8. Bij brief van 31 augustus 2006 liet de gemachtigde namens verzoeker aan inspecteur M. onder meer het volgende weten:

"Ik verwijs u naar uw schrijven dd. 9-3-06. In antwoord, enigermate vertraagd, als navolgend.

Betrokken aangever P. voor wie ik als raadsman (gemachtigde) optreed in het appel Hof Arnhem waarin pretens slachtoffer X (...), heeft mij gemachtigd deze aangifte namens hem af te handelen, daaronder een af te leggen verklaring. In dit verband verwijs ik korthedshalve naar mijn (uitvoerige) correspondentie met uw kantoor (B.) en met betrokken zaaksOvJ S. van OM-Arrondissementsparket te Arnhem (Vakgroep Jeugd en Zeden).

Het betreffend procesdossier, als ook voornoemd B. en OvJ weet, is volkomen 'onthullend' en instructief wat betreft de aangifte van P., t.w. terzake lasterlijke en valse aanklacht tegen hem door X.

Aannemelijk zal dit appel nog dit jaar dienen, zodat een daadkrachtige voortvarendheid van de recherche tegen X aangewezen, in elk geval in het (legitiem) belang van P. is. Nu X verdachte is wat betreft onderhavige aangifte, kan zij niet enkel als zodanig verhoord worden maar ook forensisch o.m. - psychiatrisch - onderzocht.

OvJ S., naar wie de A-G van het OM-Ressortsparket te Arnhem de zaak zal verwijzen voor (nader) onderzoek, bezit (kennelijk) alle expertise in dezen, is in elk geval ervaringsdeskundige. U weet inmiddels (vlg. o.m. de Cie. Posthumus I en II, en de Cie. Buruma) dat het OM - tegenwoordig - ook zeer alert is (geworden) op **ontlastend bewijs**, in voormelde zaak (in appel) tegen P., alles om geen onschuldigen meer veroordeeld te hebben. Mogelijk is de Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken in te schakelen, welke groep - naar schijnt - goed is in detecteren van 'spookverhalen' van aangevers/slachtoffers in zedenzaken.

Graag spoedig van u vernemend, hoogachtend"

9. Bij brief van 10 oktober 2006 deelde de gemachtigde namens verzoeker het volgende aan inspecteur M. mee:

"Ik verwijs naar mijn faxschrijven dd. 31-8-06, tot op heden zonder gevolg en gehoor. Ik moge thans aandringen op de nodige voortvarendheid.

Bij uitblijven van de nodige verlangde dan wel als behoorlijk vereiste actie in dezen vind ik mij genoopt tot beklag terzake namens cliënt (ex Pol.wet 61 e.v). Niet uitgesloten is dat cliënt, zodra opportuun, uw regio (Pol.wet 21-4) burgerrechtelijk in rechte zal betrekken als schadeplichtig aansprakelijk voor door hem terzake geleden/te lijden (vermogens)schade.

Als u bekend fungeer ik als volledig geautoriseerd gemachtigde van cliënt, ook in dezen. In dit verband is (technische faciliteiten) te wijzen, zo nodig, op Sv 131a (a fortiori w.b. getuige).

Copie dezès zend ik (als steeds) aan mr S., OvJ (...). Mede aan het Ressortsparket te Arnhem, betrokken A-G mr K. (...). Mede aan Hof-strafriffie (...).

Ik mag aannemen dat u dit schrijven houdende mede aanzegging met rechtsgevolg onverwijld ter kennisneming doorleidt aan de terzake (hoogst) competente bij uw dienst. Ik acht mij vrij tot overlegging in rechte, desgeraden, van dit schrijven (alsmede al mijn in dezen met u en de uwen en het OM gevoerde correspondentie).

In afwachting, hoogachtend"

10. Bij brief van 13 november 2006 liet gemachtigde namens verzoeker aan officier van justitie S. het volgende weten:

"Ter inleiding verwijs ik korthedshalve naar al mijn met B. en M. van de politie (...) gevoerde correspondentie, laatstelijk mijn faxschrijven dd. 10-10-06 aan voornoemd M. (met copieën per fax aan u, Arnhemse A-G mr. K. en Hof-strafriffie), in copie bijgaand.

Al mijn schrijvens worden kennelijk volstrekt genegeerd. Dat is het 'goed recht' van betrokkenen. Maar voor mijn cliënt, aangever P. als hoogst klachtwaardig (wellicht Sr-relevant verzuim van ambtsplicht) reden tot beklag, en wel als na te melden. Zo al niet inzichtelijk geworden: cliënt heeft een alleszins legitiem belang bij deze aangifte in de strafzaak (in appel) tegen hem (...) (onbetrouwbare getuige met ongeloofwaardige, valse aangifte), mede in verband met Sv 411a (HR/NJ 2006,436).

Klaagschrift.

Cliënt zou zich mede kunnen beklagen bij betrokken Korpsbeheerder (Pol.wet 61). Hij bepaalt zich vooralsnog, bij deze, tot beklag bij de Arnhemse hoofd-OvJ/parkethoofd (strafrechtelijke handhaving van rechtsorde).

Ik verzoek u, allicht ten overvloede, dit klaagschrift met bekwame spoed ter kennisneming door te geleiden aan het terzake competente parkethoofd.

Mocht ik thans niet binnen 8 dagen na dato vernemen, dan acht ik mij namens cliënt vrij aan te nemen dat ook het OM, uw parket het te dezer zake laat afweten.

Voor dat (onverhoopte) geval zal ik mij wenden tot de Nationale ombudsman met verzoek tot instellen van een onderzoek (en mogelijk tot de rijksrecherche).

In afwachting, hoogachtend"

11. Officier van justitie S. liet de gemachtigde bij brief van 14 november 2006 weten dat zoals hem meermalen was aangegeven, de zaak onder de rechter is. Tot op heden was niet gebleken van het doen van valse aangifte, aldus de officier.

12. Bij brief van 17 november 2006 deelde de gemachtigde aan officier van justitie S. mee dat hem nimmer was aangegeven dat niet was gebleken van een valse aangifte. Dat de zaak onder de rechter is, was volgens de gemachtigde een volstreekte drogreden en niet serieus te nemen.

13. De gemachtigde van verzoeker diende bij brief van 11 december 2006 een klacht in bij de hoofdofficier van justitie te Arnhem over officier van justitie S. Voorts verzocht hij de hoofdofficier om aan te geven of deze zijn klachtbrief van 13 november 2006 in behandeling zou nemen. Ten slotte wees hij erop dat verzoeker een spoedeisend belang had bij een voortvarende behandeling van de klacht.

14. Bij brief van 9 januari 2007 liet de hoofdofficier van justitie aan gemachtigde weten dat hij zijn brief van 11 december 2006 als klacht had aangemerkt. Deze klacht zou conform de klachtenregeling worden afgehandeld.

De gemachtigde deelde de hoofdofficier hierop op 11 januari 2007 mee dat het arrondissementsparket zijn beurt voorbij had laten gaan, en dat hij zich inmiddels tot de Nationale ombudsman had gewend.

15. De Nationale ombudsman nam vanwege het door de gemachtigde gestelde spoedeisende belang op 7 februari 2007 allereerst telefonisch contact op met het regionale politiekorps Gelderland-Midden om te bezien of een oplossing op korte termijn in het vooruitzicht kon worden gesteld. De politie stelde de brief van verzoeker van 31 augustus 2006 niet te hebben begrepen, en hierop bij brief van 14 september 2006 aan de gemachtigde te hebben gevraagd wat hij nu precies van de politie wenste. De politie had hierop niets meer vernomen, maar verzocht de Nationale ombudsman om de gemachtigde opnieuw aan de politie te laten aangeven wat verzoeker van de politie wenst.

De gemachtigde van verzoeker ging niet in op het verzoek.

I. Ten aanzien van het geen gevolg geven aan de aangifte

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Gelderland-Midden noch de officier van justitie te Arnhem gevolg heeft gegeven aan zijn schriftelijke aangifte van 20 januari 2006 van het doen van valse en/of lasterlijke aangifte.

2.1 De korpsbeheerder achtte de klacht niet gegrond.

Dit, omdat inspecteur M. de gemachtigde van verzoeker op 9 maart 2006 had laten weten dat in de week van 3 april 2006 een verklaring van verzoeker zou worden opgenomen. De gemachtigde werd daarbij verzocht om aan te geven waar verzoeker op dat moment verbleef. Als reactie op deze brief schreef de gemachtigde van verzoeker pas op 31 augustus 2006 een brief terug. M. had vervolgens bij brief van 14 september 2006 aan de gemachtigde aangegeven dat hij op basis van de brief van 31 augustus 2006 niet wist wat de bedoeling was en hem gevraagd om zijn brieven in voor de gemiddelde politiefunctionaris begrijpelijk Nederlands te schrijven. Ten slotte had de gemachtigde op 10 oktober 2006 weer een brief gestuurd, waarin hij opnieuw in onbegrijpelijk Nederlands iets probeerde duidelijk te maken. Na deze brief vond geen correspondentie meer plaats, aldus de korpsbeheerder.

Het was de korpsbeheerder overigens nog steeds niet duidelijk wat verzoeker nu precies verlangde van de politie. Wel stond voor haar vast dat de politie uiteraard bereid is om de aangifte van verzoeker op te nemen. De korpsbeheerder nodigde verzoeker nogmaals uit om aangifte op het politiebureau te komen doen.

2.2 Bij haar standpunt voegde de korpsbeheerder een afschrift van een brief van M. van 14 september 2006 aan de gemachtigde van verzoeker. In deze brief is opgenomen dat het M. aan de hand van het schrijven van de gemachtigde van 31 augustus 2006 niet duidelijk was wat hij van de politie verlangde. M. verzocht de gemachtigde voorts om de correspondentie te zenden in een voor de gemiddelde politiefunctionaris te begrijpen Nederlands.

3. De gemachtigde van verzoeker stelde tijdens het onderzoek dat hij de brief van 14 september 2006 niet had ontvangen. Verder achtte hij het vreemd dat M. hem in zijn brief van 9 maart 2006 niet te kennen had gegeven hem niet te begrijpen. Voorts deelde hij mee dat hij in zijn schrijven van 31 augustus 2006 alles nog eens geduldig had uitgelegd in begrijpelijk Nederlands, weliswaar afwijkend van het niveau van de nieuwsrubrieken van de Telegraaf als (commercieel) afgestemd op lezers met (aannemelijk) lagere intellectuele capaciteiten dan die met een diploma van de politieacademie, aldus de gemachtigde. De gemachtigde vond dat hij toch mocht aannemen dat rechercheurs, met name een met de rang van inspecteur, onder meer het Wetboek van Strafvordering en van Strafrecht begrijpend kunnen lezen. M., met in zijn gezelschap betrokken strafvorderlijke/justitiële autoriteiten, schitterden als schertsfiguren in een rechtsstatelijke schijnvertoning (in de traditie van de Haagse Comedie), aldus de gemachtigde van verzoeker.

4. De minister van justitie achtte de klacht eveneens niet gegrond.

Verzoeker had bij brief van 20 januari 2006 bij de officier van justitie aangifte gedaan, en hiervan een afschrift toegestuurd aan de politie. De ontvangst van deze brief werd bevestigd door officier S., die de gemachtigde naar de politie verwees voor het doen van aangifte. Deze verwijzing was volgens de gemachtigde overbodig, omdat de politie reeds was aangeschreven.

Ook de brief van gemachtigde van 6 maart 2006 werd door officier van justitie S. bevestigd en tevens aan de politie doorgestuurd. Bij brief van 9 maart 2006 informeerde de politie de gemachtigde over het feit dat de politie verzoeker wilde uitnodigen voor een verhoor en dat hiervoor ruimte was gepland in de week van 3 april 2006. Op deze brief werd pas vijf maanden later in algemene zin gereageerd.

De minister concludeerde hieruit dat officier van justitie S. de brieven van gemachtigde telkens tijdig had beantwoord en dat de laatste brief was doorgestuurd aan de politie. Onder die omstandigheden achtte de minister het optreden van het Openbaar Ministerie niet onrechtmatig noch onbehoorlijk, te meer nu verzoeker niet was ingegaan op de uitnodiging om over zijn aangifte te worden gehoord, terwijl zulks door de politie en de officier voor het verder onderzoeken van verzoekers aangifte noodzakelijk werd geacht.

5. In reactie op het standpunt van de minister van Justitie liet de gemachtigde namens verzoeker weten dat hij dit standpunt niet doeltreffend en niet dan wel onvoldoende draagkrachtig vond.

Beoordeling

6. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Aan dit vereiste is invulling gegeven in onder meer de Aanwijzing voor de opsporing (zie Achtergrond, onder 2.), waarin is opgenomen dat de politie de aangever op zijn verzoek informeert omtrent de stand van zaken in het opsporingsonderzoek. Indien dat onderzoek niet heeft plaatsgevonden of niet wordt voortgezet, hoort de politie daarbij aan te geven dat de aangever, voor het geval hij het daarmee niet eens is, zich kan wenden tot het Openbaar Ministerie. Zo de aangever aangeeft daartoe te willen overgaan, bevestigt de politie schriftelijk wat omtrent het opsporingsonderzoek is besloten.

Als de aangever zich vervolgens inderdaad wendt tot het Openbaar Ministerie, beoordeelt de officier van justitie de beslissing van de politie op basis van de in deze aanwijzing gegeven criteria. Indien de officier van justitie oordeelt dat deze beslissing daarmee niet spoort, geeft de officier van justitie de politie opdracht om (indien nog mogelijk) het opsporingsonderzoek weer op te vatten (zo nodig als een formele bijzondere aanwijzing). In dat geval informeert de politie de aangever over de voortgang. Indien de officier van

justitie van oordeel is dat de politie haar beslissing op juiste gronden nam, informeert hij de aangever hierover en wijst de aangever op de mogelijkheid van beklag bij het gerechtshof op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering. De officier van justitie legt zijn oordeel vast in het dossier.

7. Bij het voorgaande moet in acht worden genomen dat het de politie bij de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde in beginsel vrij staat te bepalen welke opsporingshandelingen zij naar een haar bekend strafbaar feit verricht. Hierbij dient de politie conform het redelijkheidsvereiste te handelen. Dit vereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Slechts wanneer de politie niet in redelijkheid heeft kunnen besluiten om af te zien van een bepaalde opsporingshandeling, is het nalaten van die opsporingshandeling als onjuist te kwalificeren.

Ten aanzien van het regionale politiekorps Gelderland-Midden

8. Vaststaat dat de gemachtigde van verzoeker niet heeft voldaan aan het verzoek van de politie om aan te geven waar verzoeker verbleef, zodat hij kon worden uitgenodigd om te worden gehoord. Hij liet pas op 31 augustus 2006 weten dat hij door verzoeker was gemachtigd om een verklaring af te leggen, waarbij hij korthedshalve verwees naar de al gevoerde correspondentie, die volgens hem voldoende was om gevolg aan de aangifte te kunnen geven.

Gezien het feit dat de brieven van gemachtigde onvoldoende duidelijk maakt wat precies de bedoeling was en het feit dat verzoeker niet op de uitnodiging van de politie is ingegaan, acht de Nationale ombudsman het niet onredelijk dat de politie heeft besloten om verder geen gevolg te geven aan de aangifte. Hiermee is niet gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

9. Echter, toen de politie besloot om verder geen gevolg aan de aangifte te geven, had zij dit aan verzoeker moeten mededelen, en hem er daarbij op moeten wijzen dat hij, indien hij het daarmee niet eens was, zich kon wenden tot het Openbaar Ministerie, die de beslissing van de politie had kunnen beoordelen. Door dit niet te doen, is gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

Nu is gebleken dat het Openbaar Ministerie op de hoogte is van de beslissing van de politie om geen gevolg aan de aangifte te geven, zal de Nationale ombudsman de politie niet meer verzoeken om het bovenstaande alsnog te doen.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ten aanzien van de officier van justitie te Arnhem

10. De Nationale ombudsman acht het niet juist dat officier van justitie S. in het geheel geen gevolg heeft gegeven aan de aangifte door verzoeker in antwoord op zijn aangifte mee te delen dat hij zich moest richten tot de politie. Immers, ook de officier van justitie is verplicht om aangiften op te nemen (zie Achtergrond, onder 1.).

Vervolgens acht de Nationale ombudsman het niet juist dat officier van justitie S. nauwelijks is ingegaan op de brief van 13 november 2006, en verzoeker slechts heeft meegedeeld dat de zaak onder de rechter was en tot op dat moment niet was gebleken van valse aangifte.

Van de officier had mogen worden verwacht dat zij contact had opgenomen met de politie omtrent de stand van zaken. Op grond van de van de politie verkregen informatie zou het niet onjuist zijn geweest als de officier van justitie tot dezelfde beslissing als de politie was gekomen, maar dan had de officier van justitie verzoeker hierover duidelijk moeten informeren, en hem moeten wijzen op de mogelijkheid tot beklag bij het gerechtshof.

Door dit niet te doen, is niet gehandeld conform de Aanwijzing voor de opsporing. Hierdoor ontstond een risico dat verzoeker werd beperkt in de mogelijkheid om zijn procedurele kansen te benutten om tegen het geen gevolg geven aan de aangifte in beklag te gaan.

De officier van justitie heeft op dit punt gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de behandeling van de klachtbrief

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker over de wijze waarop de officier van justitie te Arnhem zijn klachtbrief van 13 november 2006 over het voorgaande heeft behandeld.

Verzoeker klaagt er met name over dat de officier van justitie zijn brief van 13 november 2006 niet als klacht heeft behandeld en deze klacht niet binnen een termijn van zes weken heeft afgedaan. Hij stelt daarbij dat hij zich voelt afgescheept door de officier, en dat deze zich aan geen enkele termijn heeft gehouden.

2. De minister van Justitie achtte deze klacht gegrond.

Naar zijn mening was verzoekers brief van 13 november 2006 echter niet aan te merken als een klacht tegen het Openbaar Ministerie, maar tegen de politie. Desalniettemin had de officier van justitie de klacht dienen door te sturen aan de politie, omdat de klacht betrekking had op dit bestuursorgaan. Het was volgens de minister niet juist dat dit niet was gebeurd. De minister was echter van mening dat geen aanleiding bestond om nu nog een specifieke actie ten behoeve van verzoeker te ondernemen, omdat verzoeker niet

rechtstreeks in zijn belangen werd geschaad. Uit de brief van 13 november 2006 bleek namelijk dat de gemachtigde bekend was met de klachtenprocedure bij de politie.

Bovendien had verzoeker eerder uitvoerig met dit bestuursorgaan gecorrespondeerd, waardoor dit bestuursorgaan kennis had kunnen nemen van de klachten, aldus de minister.

Beoordeling

3. Het beginsel van fair play vindt eveneens een uitwerking in artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waarin is opgenomen dat een ieder het recht heeft om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich jegens hem heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan.

4. Gelet op het feit dat verzoeker verwijst naar de termijn van zes weken, kan worden aangenomen dat verzoeker bij dit klachtonderdeel doelt op klachtbehandeling door de officier van justitie conform hoofdstuk 9 Awb (zie Achtergrond, onder 3.).

Echter, nu is gebleken dat de brief van verzoeker geen betrekking had op het Openbaar Ministerie en gelet op hetgeen hiervoor onder 1.9. is gesteld, behoefde de hoofdofficier van justitie de klacht niet conform hoofdstuk 9 Awb te behandelen. Met de minister van Justitie is de Nationale ombudsman evenwel van oordeel dat de (hoofd)officier van justitie de klacht had moeten doorsturen naar de politie ter behandeling. Door dit niet te doen heeft de (hoofd)officier van justitie gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden is

niet gegrond ten aanzien van:

- het geen gevolg geven aan de aangifte.

gegrond ten aanzien van:

- het niet aan verzoeker meedelen van deze beslissing, wegens schending van het beginsel van fair play.

De klacht over de onderzochte gedraging van de officier van justitie te Arnhem is

gegrond ten aanzien van:

- de ondernomen acties naar aanleiding van de aangifte, wegens schending van het beginsel van fair play;
- het niet aanmerken van verzoekers brief als klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht en het niet doorzenden van de klacht naar de politie, wegens schending van het beginsel van fair play.

Onderzoek

Op 27 december 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer P. te B., ingediend door de heer mr. E.A.M.R. Hondelink, advocaat te De Bilt, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden en een gedraging van de officier van justitie te Arnhem.

Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden (de burgemeester van Arnhem, en de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd aan twee ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

Deze personen maakten van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker en de minister van Justitie gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van verzoeker van 20 december 2006, met bijlagen.

Nadere informatie van verzoeker van 11 januari, 4 april en 14 mei 2007.

Standpunt van de korpsbeheerder van 6 juli 2007, met bijlage.

Nadere informatie van verzoeker van 17, 25 en 30 juli 2007, met bijlage.

Standpunt van de minister van Justitie van 5 september 2007.

Reactie van verzoeker van 17 oktober 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafvordering (Sv)

1.1 Artikel 141 Sv

"Met de opsporing van strafbare feiten zijn belast:

a. de officieren van justitie;

(...)"

1.2 Artikel 161 Sv

"Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachte te doen."

1.3 Artikel 163 Sv, vijfde lid

"Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de opsporingsambtenaren (...) verplicht."

2. Aanwijzing voor de opsporing van het College van procureurs-generaal van 1 maart 2003 (Stcrt 2003, 41), pagina 4

"3. Informatieverschaffing

De burger kan het mogelijk oneens zijn met de beslissing om een strafbaar feit niet (verder) te onderzoeken nadat hij daarvan aangifte deed. Mede op verzoek van de Nationale Ombudsman, die met dit verschijnsel is geconfronteerd, wordt op deze plaats de te volgen procedure uiteengezet. Deze geldt alleen de zaken waarin formeel aangifte wordt gedaan, niet de kwesties die alleen 'gemeld' zijn bij de politie.

Situatie waarin de politie besloot geen (nader) opsporingsonderzoek in te stellen

Op verzoek van de aangever omtrent de stand van zaken in het opsporingsonderzoek informeert de politie hem of haar. Indien dat onderzoek niet heeft plaatsgevonden of niet wordt doorgezet, geeft de politie daarbij aan dat de aangever, voor het geval hij het daarmee niet eens is, zich kan wenden tot het Openbaar Ministerie. Zo de aangever aangeeft daartoe te willen overgaan, bevestigt de politie schriftelijk wat omtrent het opsporingsonderzoek is besloten.

Als de aangever zich vervolgens inderdaad wendt tot het OM, beoordeelt de officier van justitie de beslissing van de politie op basis van de in deze aanwijzing gegeven criteria. Indien de officier van justitie oordeelt dat deze beslissing daarmee niet spoort, geeft de officier van justitie de politie opdracht om (indien nog mogelijk) het opsporingsonderzoek weer op te vatten (zo nodig als een formele bijzondere aanwijzing). In dat geval informeert de politie de aangever over de voortgang.

Indien de officier van justitie van oordeel is dat de politie haar beslissing op juiste gronden nam, informeert hij de aangever hierover en wijst de aangever op de mogelijkheid van beklag bij het gerechtshof op grond van artikel 12 WvSv. De officier van justitie legt zijn oordeel vast in het dossier.

Situatie waarin de officier van justitie besloot geen (nader) opsporingsonderzoek in te stellen (zie eerder in deze aanwijzing)

De officier van justitie informeert de aangever of andere direct belanghebbende dat de zaak niet (verder) zal worden onderzocht. Hij wijst de aangever op de mogelijkheid van beklag bij het gerechtshof op grond van artikel 12 WvSv."

3. Algemene wet bestuursrecht

2.1 Artikel 9:1, eerste lid

"Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan."

2.2 Artikel 9:11, eerste lid

"Het bestuursorgaan handelt de klacht af binnen zes weken of - indien afdeling 9.1.3 van toepassing is - binnen tien weken na ontvangst van het klaagschrift."